رویکرد

روح‌الله صالحی

در حملات گسترده امارات و عربستان به استان‌های یمن دهها تن کشته و زخمی شدند

جنون سعودی از وحشت تکرار پاسخ موشکی یمنی‌ها

ضربه مهلک نیروهای یمنی به متجاوزان عربی وحشتی در دل سعودی‌ها و متحدانش ایجاد کرده که آنها برای جلوگیری از تکرار چنین حمله‌ای، دست به جنون زده و دهها حمله گسترده به شهرهای مختلف یمن انجام دادند که طی آن دهها غیرنظامی کشته و زخمی شدند. مقامات اماراتی اعلام کرده‌اند که استان‌های صعده و صنعا را با خاک یکسان می‌کنند. در مقابل جنبش انصارالله از اجرای عملیات نظامی جدید علیه نظامیان عربستانی و اماراتی در مارب در آینده‌ای نزدیک که در مقایسه با عملیات قبلی بسیار شدید می‌باشد، خبر داد.

سرانجام پس از ماه‌ها «صبر استراتژیک» در مقابل متجاوزان عربی، نیروهای انصارالله و ارتش یمن روز جمعه در اقدامی بی‌سابقه با موشک بالستیک مقر نیروهای سعودی و اماراتی در استان مارب را مورد هدف قرار دادند تا آمادگی خود را برای هرگونه تجاوز زمینی به صنعا، پایتخت یمن به نیروهای ائتلاف عربی نشان دهند. این حمله چنان ترس و وحشتی را در عربستان و امارات حاکم کرده که به تلافی این حمله نیروهای سعودی و اماراتی روز شنبه دیوانه‌وار شهرهای یمن را بمباران کردند که طی آن دهها غیرنظامی کشته و زخمی شدند. عربستان که نتوانسته در پنج ماه گذشته به اهداف اعلانی خود در یمن دست پیدا کند حملات خود علیه مردم بی‌دفاع یمن را تشدید کرده است تا از تکرار حملات روز جمعه یمنی‌ها جلوگیری کند.

به گزارش المنار، جنگنده‌های عربستان سعودی روز شنبه محله مسکونی «النهضه» در صنعا را هدف بمباران شدید قرار دادند. در این حملات هوایی چندین منطقه مسکونی و همچنین چند پایگاه نظامی هدف حمله قرار گرفت. فرودگاه صنعا نیز ۱۵ بار بمباران شد. به گزارش خبرگزاری صدا و سیما، منابع پزشکی در بیمارستان صنعا اعلام کردند بر اثر این حملات حدود ۲۴ غیرنظامی در این شهر جان خود را از دست دادند. ساکنان استان صعده در شمال یمن نیز اعلام کردند ساختمان وزارت دفاع که تحت کنترل کمیته‌های مردمی قرار دارد و فرماندهی نیروهای امنیتی ویژه از جمله اهدافی هستند که نیروهای تحت امر عربستان شنبه شب هدف قرار دادند. جنگنده‌های متجاوز عربستان همچنین شش بار مسیر صنعا-مأرب و چهارراه الجوف و پنج بار منطقه الفرشه شهر حریب را بمباران کردند که در این حملات یک مسجد و چند منزل تخریب شد. از سوی دیگر، خبرگزاری رسمی امارات اعلام کرد نیروی هوایی این کشور یک کارخانه تولید مین در استان صعده واقع در شمال یمن و نیز اردوگاه‌های ارتش و انبارهای سلاح را در استان اب واقع در مرکز این کشور هدف قرار داد. از آمار قربانیان این حمله خبری منتشر نشده است. شاید مقامات آل سعود و متحدانش هم تصور نمی‌کردند که یک موشک یمنی با اصابت خود به یک پایگاه ارتش آل سعود و دیگر همپیمانش این چنین تلفات سنگینی را به آنها وارد کند و آنها از این بابت بسیار شگفت زده شدند. کشته شدن بیش از ۴۵ نظامی اماراتی، ۳۰ بحرینی و هلاکت تعداد زیادی نظامی عربستانی باعث ترس و وحشت آنها شده است. نیروهایی که تاکنون جنگی را به خود ندیده‌اند اکنون با تعداد زیادی کشته روبه‌رو شده‌اند و شوک شدیدی را تحمل می‌کنند. اعلام عزای عمومی برای کشته شدن متجاوزان در یک جنگ نابرابر و جنایتکارانه علیه مردم یمن، نشان از استیصال و سردرگمی ائتلاف دارد.

■ امارات: صعده را نابود می‌کنیم

پس از کشته شدن دهها نظامی اماراتی، مقامات این کشور اعلام کردند که از یمنی‌ها انتقام سختی می‌گیرند. ضاحی خلفان، معاون پلیس دوبی از عربستان و امارات خواست استان صعده را با خاک یکسان کنند و ۳ هزار تن از مردم حوثی یمن را بکشند. خلفان در واکنش به کشته شدن ۴۵ سرباز متجاوز اماراتی به دست مدافعان یمنی در مأرب تهدید کرد که انصارالله را نابود خواهد کرد. وی سپس خطاب به جنگنده‌های ائتلاف گفت: «باید همه قرارگاه‌های حوثی‌ها را نیست و نابود کنید و زمین را زیر پای آنها به لرزه افکنید.» خلفان که از مقامات ارشد پلیس دوبی به شمار می‌رود، در صفحه توئیتر خود به صراحت نوشت: «ما، سر ۳ هزار شیعه حوثی را می‌خواهیم.» پاسخ اخیر ارتش یمن باید از سوی عربستان جدی گرفته شود. اگر تا کنون ارتش و نیروهای یمن صبر استراتژیک خود را حفظ کرده بودند اما اکنون نمی‌توانند شاهد ادامه کشتار مردم مظلوم و بی‌دفاع خود باشند. یک ماه پیش عبدالملک الحوثی، رهبر انصارالله دستور داد تا گزینه‌های استراتژیک علیه سعودی‌ها به کار گرفته شود که نشان از جدی بودن یمنی‌ها در مقابله با متجاوزان است. حملات گسترده نیروهای ائتلاف عربی به یمن در روزهای اخیر نشان می‌دهد که آنها از پاسخ‌های موشکی انصارالله و ارتش یمن نگران هستند و سعی می‌کنند با بمباران یمن مانع تکرار حملات یمنی‌ها شوند؛ حملاتی که در ضربه اول چنان کاری بود که اعتراضات خانواده سربازان سعودی و اماراتی را در داخل این کشورها به دنبال داشت. اگر حملات هوایی علیه مردم یمن ادامه داشته باشد، پاسخ موشکی ارتش یمن هم ادامه خواهد داشت.

■ اقدام سختی در پیش است

نیروهای یمنی که توانسته‌اند در یک حمله ضربه سختی را به نیروهای ائتلاف ضد یمن وارد کنند برای حمله‌ای گسترده به متجاوزان آماده می‌شوند. به گزارش پایگاه خبری نیوز یمن، سرتیپ شرف غالب لقمان سخنگوی ارتش یمن روز شنبه گفت: «عملیات نظامی موفقیت آمیز اخیر نیروهای مقاومت مردمی متشکل از ارتش و کمیته‌های مردمی یمن که منجر به هلاکت دهها مزدور اماراتی و شماری از نیروهای عربستانی، بحرینی و دیگر مزدوران و نابودی تجهیزات نظامی آنها در منطقه نظامی سوم صافر در مارب شد، نه تنها متوقف نمی‌شود بلکه در روزهای آینده شدیدتر نیز خواهد شد.» لقمان تأکید کرد که اماکن تجمع نیروهای متجاوز و مواضع نظامی آنها از اهداف نظامی ماست که به زودی مورد حمله قرار می‌گیرند. در اولین اقدام عملی، نیروهای ارتش و کمیته‌های مردمی یمن، روز یکشنبه انبار تسلیحات مجمع نظامی المصفق عربستان را در استان جیزان هدف قرار دادند.

■ ورود قطر به فاز نظامی در یمن

پس از کشته شدن بیش از ۱۰۰ نیروی ائتلاف عربی، دیگر متحدان سعودی‌ها هم وارد فاز نظامی علیه یمن شده‌اند. برخی منابع خبری از حرکت نظامیان متجاوز قطر برای پیوستن به نظامیان عربستانی در مرز جنوبی این کشور جهت حمله به شهرهای یمن خبر دادند. به گزارش پایگاه خبری توباز پرس یمن، فعالان در شبکه‌های اجتماعی تصاویر نظامیان قطری و تجهیزات آنها را که در مسیر شهر الخرج در شرق عربستان به سمت جنوب در حرکت بودند پخش کردند.

پرونده

«پ.ک.ک» ۲ افسر پلیس ترکیه را در «دیاربکر» کشت

منابع دولتی اعلام کردند که گروه تروریستی «پ.ک.ک» دو مأمور پلیس ترکیه را در شهر «دیاربکر» واقع در شرق این کشور کشتند و سه نفر دیگر را زخمی کردند.

به گزارش شبکه «ال بی سی» لبنان، بعد از آنکه اعضای گروه تروریستی «پ.ک.ک» با «آرپی جی» به سمت مأموران پلیس تیراندازی کردند، درگیری و تیراندازی و انفجار در مرکز دیاربکر در شرق ترکیه بین تروریست‌های پ.ک.ک و ارتش ترکیه بالا گرفت. نیروهای امنیتی با عملیات هوایی علیه پ.ک.ک واکنش نشان دادند و دفتر فرماندار در این منطقه اعلام حکومت نظامی کرد و از تمامی ساکنان این شهر خواست تا در خانه‌های خود بمانند. این درگیری، جدی‌ترین تنش مرگبار بین پ.ک.ک و نیروهای دولت ترکیه در شرق این کشور از ماه ژوئیه تاکنون می‌باشد. در ماه ژوئیه آتش‌بس دوساله بین پ.ک.ک و دولت ترکیه شکسته شد و هر دو طرف یکدیگر را مقصر این امر اعلام کردند. از آن زمان به بعد، مقامات دولتی می‌گویند که بیش از ۷۰ عضو نیروهای امنیتی و صدها شبه‌نظامی کرد در درگیری‌های روزانه جان خود را از دست داده‌اند. همچنین ترکیه در پی تشدید درگیری‌ها با پ.ک.ک، گذرگاه «ابراهیم خلیل» در مرز مشترک با منطقه کردستان عراق را بست.

گزارش یک

زمزمه مداخله نظامی اروپا در سوریه بلند شد

موج‌سواری لندن و پاریس روی جنازه پناه‌جویان

موج عظیم مهاجران سوری که پیاده و سواره مشقت رفتن اروپا را به جان خریده‌اند، اگرچه صحنه‌های تأثربرانگیزی را برانگیخته و ادعاهای حقوق بشری غربی‌ها را به چالش کشیده است، اما همین بستری برای طرح مجدد مداخله نظامی غرب در سوریه را برانگیخته است.

در هفته‌های گذشته هزاران مهاجر با ترک اردوگاه‌های لبنان، ترکیه، بلغارستان و مجارستان تلاش می‌کنند خود را عمدتاً به آلمان، اتریش، سوئد، فرانسه و انگلیس برسانند. همه چیز نشان می‌دهد که اروپا نگران سوریه است، منتها اینبار در سطح افکار عمومی ملت‌های اروپایی اما دولت‌های اروپایی همچنان به دنبال مدیریت این وجدان تحریک شده مردمی و تبدیل آن به عنوان سرمایه لازم برای پیشبرد اهداف مداخله نظامی در سوریه هستند. نتایج جدیدترین نظرسنجی در فرانسه از موافقت حداکثری مردم این کشور با مداخله نظامی پاریس علیه مواضع گروه تروریستی داعش در خاک سوریه حکایت دارد. نتایج تازه‌ترین نظرسنجی منتشر شده در روزنامه فرانسوی «لوپاریزین» نشان می‌دهد، ۶۱ درصد فرانسویان با مشارکت نیروهای فرانسوی در مداخله نظامی زمینی علیه مواضع گروه تروریستی داعش در سوریه موافقند.

انتشار نتایج این نظرسنجی درلوپاریزین در حالی صورت می‌گیرد که روزنامه فرانسوی «لوموند» دیروز طی گزارشی از قصد فرانسه برای حمله به عناصر گروه تروریستی داعش در سوریه خبر داد. لوموند با اعلام این خبر افزود که فرانسه قصد دارد علاوه بر حمله به تروریست‌های داعش در عراق، تروریست‌های این گروه تروریستی در سوریه را نیز هدف حملات خود قرار دهد. این روزنامه فرانسوی به نقل از یک منبع اعلام کرد: بحران مهاجرانی که از جنگ سوریه گریخته‌اند بیانگر لزوم تغییر استراتژی است و همگان به این موضوع واقفند که اوضاع نباید به این شکل ادامه داشته باشد. بر اساس این گزارش، فرانسه از ماه سپتامبر سال ۲۰۱۴ میلادی در چارچوب ائتلاف مبارزه با داعش در عراق مشارکت دارد اما تاکنون از مداخله نظامی در سوریه به منظور مبارزه با عناصر این گروه تروریستی امتناع کرده بود. از سوی دیگر براساس گزارش‌ها، پارلمان انگلیس ماه آتی میلادی درباره اینکه آیا حملات هوایی علیه داعش در سوریه انجام شود یا خیر، رأی‌گیری انجام خواهد داد. روزنامه ساندی تایمز گزارش داد: دیوید کامرون، نخست‌وزیر انگلیس اوایل اکتبر این طرح را برای رأی‌گیری به مجلس عوام می‌برد تا مشخص شود آیا لندن باید حملات هوایی علیه مواضع داعش در سوریه انجام دهد یا خیر.

براساس این گزارش، نخست‌وزیر انگلیس امید دارد حزب اپوزیسیون کارگر را برای حمایت از حملات هوایی در سوریه متقاعد کند. این اقدام پیشنهاد شده، یکی از راه‌های مقابله با مشکل پناهجویانی ارزیابی شده که از سوریه جنگ‌زده راهی کشورهای اروپایی می‌شوند. گفته می‌شود دیوید کامرون تأکید دارد که تنها با تأیید پارلمان اجازه حمله به مواضع داعش در سوریه را می‌دهد. شبه‌نظامیان تروریست داعش اراضی بسیاری را در عراق و سوریه تحت کنترل خود درآورده‌اند و انگلیس از سپتامبر ۲۰۱۴ به ائتلاف تحت رهبری امریکا برای هدف گرفتن مواضع داعش در عراق پیوسته است. پارلمان انگلیس سال ۲۰۱۳ با مشارکت جنگنده‌های این کشور در حمله به مواضع داعش در سوریه مخالفت کرده بود.

■ مانور حقوق بشری صهیونیست‌ها و یک اعتراف

«بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در واکنش به درخواست «اسحاق هرتزوگ» برای پذیرش پناهندگان سوری گفت، در حالی که اسرائیل نسبت به تراژدی انسانی پناهندگان سوری و آفریقایی بی‌تفاوت نیست، اما نمی‌تواند آنها را بپذیرد. بنا به گزارش روزنامه صهیونیستی «جروزالم‌پست»، اظهارات نتانیاهو در آغاز نشست هفتگی روز یکشنبه کابینه یک روز بعد از آن مطرح شد که «اسحاق هرتزوگ» از حزب اتحادیه صهیونیست از او خواسته بود تا پناهندگان سوری را بپذیرد. نتانیاهو همچنین برای اولین بار به حمایت از تروریست‌های سوری اعتراف کرد و گفت: «ما از روی وجدان، هزاران زخمی که در سوریه مبارزه می‌کنند را تحت مداوا قرار دادیم و به آنها کمک کردیم تا زندگی خود را بازسازی کنند اما اسرائیل یک کشور کوچک است که عمق جمعیتی یا جغرافیایی ندارد، بنابراین باید مرزهای خود را کنترل کنیم.»

خبر

دموکرات‌ها استفاده از «فیل باستر» برای تأیید برجام را تأیید کردند

رهبر دموکرات‌های مجلس سنای امریکا تلویحاً تأیید کرده که در صورت حمایت ۴۱ سناتور دموکرات از «برجام»، از روش پارلمانی فیل باستر در سنای امریکا استفاده خواهد کرد.

به گزارش فارس، «هری رید»، رهبر دموکرات‌های مجلس سنا، روز شنبه در بیانیه‌ای به طور ضمنی تأیید کرد در صورت کسب ۴۱ رأی لازم از سوی قانونگذاران این حزب از یک ترفند قانونی که رأی‌گیری درباره «برجام» را عملاً لغو می‌کند، استفاده خواهد کرد. «رید» در این بیانیه نوشته است: «اخیراً به اطلاع سناتور مک کانل (رهبر جمهوریخواهان سنا) رساندم که دموکرات‌ها خوشحال خواهند شد که بعد از برگزاری مباحثات قوی مستقیماً رأی‌گیری نهایی برای تصویب («برجام») را برگزار کنند و این اقدامی است در راستای فرموده‌های مکرر خود سناتور مک کانل مبنی بر اینکه مسائل مهم در سنا از مدت‌ها پیش نیازمند کسب ۶۰ رأی بوده‌اند.» «رید» در این بیانیه به طور ضمنی به انتقاداتی پاسخ داده که قانونگذاران حزب جمهوریخواه در روزهای اخیر بر سر احتمال استفاده نمایندگان دموکرات از یک ترفند قانونی موسوم به «فیلی‌باستر» برای ممانعت در فرایند رأی‌گیری درباره «برجام» مطرح می‌کنند. دموکرات‌ها در حال حاضر حمایت ۳۸ سناتور امریکایی را با خود دارند و در صورت دستیابی به ۴۰ رأی، بدون اینکه اوباما از اختیار وتوی خود استفاده کند، می‌توانند با اطاله بررسی از طریق سخنرانی‌های طولانی، موسوم به فیل باستر، رأی‌گیری در مورد رد توافق هسته‌ای ۱+۵ با ایران را منتفی کنند. در روش فیل باستر که در بسیاری از پارلمان‌ها نیز سابقه دارد، حامیان یا مخالفان یک طرح یا توافق با طولانی کردن بحث‌ها مانع از رأی‌گیری در مورد آن می‌شوند. در سنای امریکا که از سال ۱۹۷۵ تا کنون بارها از آن استفاده شده، سناتورها با نطق‌های طولانی، مانع از رأی‌گیری در مورد یک لایحه می‌شوند. اگر ۶۰ سناتور به این اقدام اعتراض کنند، رئیس سنا می‌تواند این روند را متوقف کند ولی اگر دموکرات‌ها به ۴۱ رأی از ۱۰۰ رأی سنا در حمایت از برجام دست پیدا کنند، می‌توانند رأی‌گیری در مورد برجام را مختل کنند. حسین مکی در جریان ملی شدن صنعت نفت ایران نیز طی چهار روز نطق متوالی، از شیوه فیل باستر برای تأیید لایحه ملی شدن صنعت نفت استفاده کرد.

گزارش ۲

محمد بابایی

گزارش‌های غیررسمی از پایگاه نظامی جدید مسکو در لاذقیه

روسیه دیپلماسی سوریه را با گارد نظامی پیش می‌برد

گزارش‌های منتشر شده حاکی از افزایش نقش فعالیت‌های نظامی روسیه در سوریه است که همزمان با ابتکار عمل دیپلماتیک مسکو برای حل بحران آن کشور صورت می‌گیرد؛ مسئله‌ای که تحلیلگران آن را تلاش برای پیشبرد دیپلماسی از طریق به کارگیری ابزارهای نظامی عنوان کردند اما به نظر می‌رسد این تحرکات جدید روس‌ها باعث نگرانی کاخ سفید از هدف قرار گرفتن متحدان امریکا در سوریه از جمله گروه جبهه النصره شده است.

روزنامه گاردین طی گزارشی به نقل از مقامات امنیتی امریکا نوشت: روسیه در حال ساخت یک پایگاه نظامی در سوریه است. این مقامات امنیتی که نام آنها ذکر نشده گفته‌اند روسیه یک برج کنترل ترافیک هوایی در بندر لاذقیه ساخته و برای هزار پرسنل خانه‌های پیش ساخته به این شهر انتقال داده است. ساکنین لاذقیه عمدتاً علوی هستند و این شهر خاستگاه بشار اسد محسوب می‌شود. بنابر گزارش گاردین روسیه همچنین در ماه سپتامبر خواستار حق پرواز بر فراز کشورهای همسایه سوریه با هواپیمای ترابری نظامی شده است. روزنامه نیویورک تایمز هم به نقل از مقامات امریکایی نوشت: انتقال سازه‌های از پیش ساخته به سوریه، روس‌ها را قادر می‌سازد از این فرودگاه به عنوان پایگاه انتقال تجهیزات نظامی برای دولت سوریه یا احتمالاً به عنوان پایگاهی برای حملات هوایی روس‌ها در حمایت از نیروهای بشار اسد استفاده کنند.

طی چند روز گذشته گزارش‌های زیادی از افزایش فعالیت نظامی روسیه در سوریه منتشر شده است. روزنامه صهیونیستی یدیعوت آحارونوت به نقل از منابع این رژیم گزارش داده بود که افسران نیروی هوایی روسیه به پایگاهی نظامی در نزدیکی دمشق منتقل شده‌اند و طی چند روز آینده عملیات هوایی روسیه با استفاده از جنگنده‌ها و بالگردهای این کشور علیه داعش شروع خواهد شد. این روزنامه صهیونیستی همچنین به نقل از منابع خبری پیش بینی کرده بود که طی هفته‌های آینده تعداد نیروهای نظامی روسیه از جمله مشاوران، مربیان، نیروهای نظامی و خلبان‌های ارتش در سوریه افزایش پیدا خواهد کرد. همچنین تصاویری از حضور نظامیان روسیه در سوریه در فضای مجازی منتشر شده است.

■ ابزار نظامی در خدمت دیپلماسی

این تحرکات نظامی روسیه در حالی صورت می‌گیرد که این کشور اخیراً ابتکار عمل دیپلماتیک برای حل بحران سوریه را به دست گرفته است و طی یک ماه گذشته مسکو شاهد رفت‌وآمدهای مقامات دیپلماتیک و امنیتی کشورهای مختلف منطقه در باره این بحران پنج ساله بوده است. تحلیلگران معتقدند روسیه تصمیم گرفته است با افزایش نقش نظامی خود در سوریه، با قدرت بیشتری دیپلماسی برای حل بحران سوریه را پیش ببرد. روزنامه نیویورک تایمز نوشت: «روسیه با گسترش نفوذ نظامی خود در سوریه ممکن است در موقعیت قدرتمندتری برای شکل دهی به نتیجه سیاسی اوضاع سوریه قرار گیرد زیرا با ترغیب اسد به تقسیم قدرت با مخالفانی که مسکو از آنها حمایت می‌کند، موقعیت نظامی اسد تضعیف خواهد شد.» یوری برمین تحلیلگر سیاست‌های روسیه با اشاره به افزایش نقش نظامی این کشور در سوریه هم نوشت: «روسیه فکر می‌کند که توافق [صلح] سوریه در حال درست شدن است و زمانی که ائتلاف جدید علیه داعش شکل بگیرد زیرساخت‌های جدید نظامی نیاز خواهد بود.»

ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور روسیه روز جمعه (۱۳ مرداد) تأکید کرد کشورش به دنبال ایجاد ائتلافی از کشورهای منطقه برای مبارزه با داعش است. وی در واکنش به اخبار افزایش فعالیت نظامی روسیه در سوریه گفت: روسیه همواره از سوریه حمایت کرده و این کمک‌ها اخیراً شتاب بیشتری یافته است. وی همچنین با اشاره به اینکه هنوز زود است درباره اقدام نظامی مستقیم روسیه در سوریه حرف زد، تأکید کرد: مسکو تمامی احتمال‌ها را در نظر دارد.

■ نگرانی امریکایی‌ها

افزایش تحرکات نظامی روسیه باعث نگرانی مقامات امریکایی شده است. وزیر خارجه امریکا در تماس تلفنی با همتای روسی خود از گزارشات منتشر شده درباره افزایش حضور نظامی روسیه در سوریه ابراز نگرانی کرد. وزارت خارجه امریکا طی بیانیه‌ای اعلام کرد که جان کری، وزیر خارجه این کشور در تماس تلفنی با سرگئی لاوروف، همتای روسی خود درخصوص گزارشات منتشر شده درباره حضور نظامی روسیه در سوریه گفت‌وگو کرد. بر اساس اعلام وزارت خارجه امریکا کری به لاوروف گفته است که اگر این گزارشات درست باشد، چنین تحرکاتی امکان دارد به افزایش درگیری‌ها، کشته شدن تعداد بیشتری از سوری‌ها، افزایش موج آوارگان و ایجاد خطرات در روند مبارزه «ائتلاف بین‌المللی» با داعش در سوریه بینجامد. رسانه‌های امریکایی گزارش دادند که نگرانی مقامات امنیتی این است که دقیقاً نمی‌دانند انگیزه روسیه از افزایش نقش نظامی خود در سوریه چیست. یک مقام اطلاعاتی امریکا به پایگاه الکترونیکی دیلی‌بست گفت: «سؤال این است که انگیزه‌های اساسی روسیه چیست؟ آیا آنها واقعاً برای مبارزه با داعش آنجا هستند تا فقط می‌خواهند بشار اسد را حفظ کنند؟» بنابر نوشته دیلی‌بست نگرانی این است که «روسیه می‌تواند از حملات نظامی علیه داعش به مثابه پوششی برای حمله به گروه‌های شورشی و همچنین غیراسلامگرا (ارتش آزاد سوریه) استفاده کند. در همین حال آبراهام ماکس عضو شورای روابط خارجی امریکا در صفحه توئیتر خود نوشت: «سؤال کلیدی این است که آیا روسیه جبهه النصره و شورشیان نزدیک به این گروه را هدف قرار خواهد داد که می‌تواند پوتین را در مقابل متحدان امریکا قرار دهد.» جبهه النصره شاخه سوری القاعده محسوب می‌شود و ماهیت تکفیری و تروریستی دارد و گزارش‌های معتبری از همکاری این گروه با سازمان‌های اطلاعاتی امریکا در سوریه منتشر شده است و حتی اخیراً دیوید پترائوس رئیس سابق ستاد مشترک ارتش امریکا و سازمان سیا خواستار همکاری امریکا با القاعده برای شکست داعش شد.

نگاه

سیدرحیم نعمتی

روسیه دیگر یک ناظر در سوریه نیست

چند هفته قبل که روسیه شش فروند جنگنده پیشرفته میگ ۳۱ را به سوریه داد این گزینه مطرح شد که مسکو در حال تغییر موضع خود در قبال پرونده سوریه است. مسکو با وجود اتحاد سنتی خود با دمشق تا کنون سعی کرده از نظام سوریه دفاع کند اما این اتحاد و دفاع به معنی ورود مستقیم به این پرونده نبود بلکه در حد حمایت سیاسی، مالی و تا اندازه‌ای تدارکاتی بود و مسکو سعی می‌کرد تا از این حدود جلوتر نرود. تحویل آن جنگنده‌ها تغییری هر چند کمرنگ در این موضع ارزیابی می‌شد و هر چند مسکو سعی می‌کرد این اقدام را بر مبنای قرارداد بین دو کشور در سال ۲۰۰۷ بداند اما بودند تحلیلگرانی که در آن جهتی فراتر از صرف اجرای قرارداد می‌دیدند. دلیل اصلی در این بود که جنگنده‌های تحویل داده شده آن قدر پیشرفته هستند که در توان عملیاتی نیروی هوایی سوریه نیستند و از جهت دیگر، این جنگنده‌ها بیشتر برای مقابله با جنگنده‌های متخاصم کارایی دارند تا استفاده از آنها در مبارزه با گروه‌های مسلحی که هیچ توان هوایی ندارند. حالا گزارشی از نیویورک تایمز همین جهت را دنبال کرده و خبر از ساخت اقامتگاه‌هایی در بندر لاذقیه برای اسکان صدها نفر نظامی روسیه و همچنین یک ایستگاه سیار کنترل پرواز می‌دهد که قرار است در فرودگاهی در نزدیکی این بندر مستقر بشود.

این گزارش ورود نزدیک به ۲ هزار نیروی نظامی روسیه را به این بندر تأیید می‌کند و همین هم باعث واکنش امریکا شده به نحوی که جان کری، وزیر خارجه امریکا، شنبه‌شب پنجم سپتامبر و طی تماس تلفنی با همتای روس خود، سرگئی لاوروف، نگرانی کشورش را از این تحرکات نظامی روسیه به اطلاع او رساند. لاوروف در جواب بیشتر سعی در دادن اطمینان خاطر به کری داشته و قول بحث بیشتر در اواخر سپتامبر اما از آنجایی که او اصل این گزارش را رد نکرده می‌تواند تأییدی از سوی او در این مورد باشد. سخنان اخیر ولادیمیر پوتین هم این موضوع را تأیید می‌کند. یک روز قبل از تماس کری، پوتین در پاسخ به پرسشی مرتبط با تصمیم مسکو برای پیوستن به نبرد به داعش گفت: «ما به همه گزینه‌ها توجه می‌کنیم اما آنچه شما در پرسش‌تان مطرح کردید اکنون در برنامه ما قرار ندارد.» در واقع، این حرف او به منزله تصمیم مسکو به ترک موضع قبل در قبال پرونده سوریه و اتخاذ موضعی عمل‌گرا و ورود مستقیم به این پرونده است اما پوتین به طور مشخص بر سرفصل معینی مثل ورود به ائتلاف علیه داعش انگشت نگذاشته تا آنکه از اول گزینه‌های دیگر را بر خود ببندد. این یک نوع شروع محتاطانه از سوی او است که البته با توجه به پیچیدگی‌های این پرونده قابل توجیه نیز است. قبل از هر چیز، باید توجه داشت که امریکا از یک سال قبل و با تشکیل ائتلاف ضد داعش، ورود مستقیم نظامی به بحران سوریه داشته و متحدان غربی‌اش مثل بریتانیا و فرانسه که تا اینجای کار مبنای همکاری نظامی را بر حمله به مواضع داعش در عراق گذاشته بودند، حالا سعی در تغییر موضع دارند تا این همکاری را به داخل سوریه بکشانند. گذشته از این، ترکیه هم به جمع ائتلاف پیوسته و با کنار گذاشتن سیاست قبل مبنی بر خودداری از مشارکت نظامی، حالا این کشور را هم باید جزو یکی از فعالان نظامی در سوریه به حساب آورد. شاید مسکو نحوه عمل امریکا در رأس ائتلاف علیه داعش در پیش از این را قابل تحمل می‌دانست به خصوص اینکه معتقد بود این ائتلاف راه به جایی نخواهد برد اما این وضعیت و اضافه شدن مداخله نظامی این کشورها در سوریه دیگر از حد تحمل مسکو خارج است. مسکو نمی‌تواند نسبت به این وضعیت و نیت شکل جدید از ائتلاف امریکایی خوشبین باشد چراکه یک سوی این جریان را نه علیه داعش بلکه بر ضد نظام سوریه می‌بیند تا این ائتلاف با دور زدن شورای امنیت و بدون مجوز حقوقی علیه نظام سوریه وارد عمل بشود. از این جهت است که روسیه باید آن موضع سابق خود را کنار بگذارد و قبل از آنکه دیر شده باشد، امکان عمل مؤثر در برابر این هدف غربی داشته باشد. این موضوع جدای از مبارزه با داعش است که از یک جهت ناکارآمدی ائتلاف امریکایی در یک سال گذشته معلوم شده و از طرف دیگر، روسیه خود را متعهد به مبارزه با این گروه می‌داند چراکه وجود آن را به عنوان یک تهدید جدی علیه امنیت ملی خود ارزیابی می‌کند، بنابر این دو دلیل از مبارزه با داعش و آمادگی برای مقابله با مداخله نظامی ائتلاف غربی علیه نظام سوریه در پیش روی پوتین مطرح است و او به جهت این دو دلیل است که آرام و محتاط سعی در تغییر موضع دارد تا نسبت به هر کدام گزینه‌های اجرایی بهتری را انتخاب کند.

اخبار کوتاه

■ درخواست بازداشت نتانیاهو روی میز پارلمان انگلیس

پارلمان انگلیس درخواست برای بازداشت نخست وزیر اسرائیل را در حالی بررسی می‌کند که امضاها برای این کار به بیش از ۱۰۰ هزار مورد رسیده است. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری راشاتودی، در درخواست آنلاین بازداشت بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر اسرائیل آمده است: بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر اسرائیل قرار است سپتامبر ۲۰۱۵ در لندن به سخنرانی بپردازد. براساس قوانین بین‌الملل، او را باید به خاطر ارتکاب جرائم جنگی در صورت ورود به لندن بازداشت کرد چون دستش به خون بیش از ۲ هزار غیرنظامی مربوط به جنگ ۲۰۱۴ آغشته است. پارلمان انگلیس باید به دلیل رسیدن تعداد امضاهای این درخواست به بیش از ۱۰۰ هزار مورد آن را مورد بررسی قرار دهد.

■ دستور واشنگتن - تل آویو برای سرکوب انقلاب بحرین

یکی از رهبران جریان معارض وفای اسلامی بحرین از دستور مشترک و جدید امریکا، عربستان و رژیم صهیونیستی به رژیم آل خلیفه برای تداوم سرکوب انقلاب بحرین و خاموش کردن آتش اعتراضات این کشور خبر داد. «حسین الافواج» فعال و یکی از رهبران جریان وفای اسلامی در گفت‌وگو با فارس در دمشق گفت که بر اساس داده‌هایی موثق از منابع مختلف در بحرین، عربستان، امریکا و رژیم صهیونیستی، دستور مشترکی به رژیم آل خلیفه برای سرکوب تحرکات مردمی داده‌اند.

■ ارسال ماهواره دفاعی برزیل به فضا برای مقابله با امریکا

برزیل برای مقابله با ماهواره‌های جاسوسی امریکا، ماهواره‌هایی دفاعی به فضا ارسال خواهد کرد. به گزارش خبرگزاری فارس در امریکای لاتین به نقل از «کورئو دل اورینوکو»، دولت برزیل اعلام کرد که برای مقابله با ماهواره‌های جاسوسی آژانس امنیت ملی امریکا که تلفن‌های «دیلما روسف» رئیس جمهور این کشور را شنود می‌کنند و به پست‌های الکترونیکی وی نیز دسترسی دارند، در سال ۲۰۱۶ ماهواره‌ای دفاعی به فضا ارسال خواهد کرد. «آرتور کویمبرا» مدیر بخش تکنولوژی وزارت ارتباطات برزیل در این‌باره عنوان کرد که این ماهواره می‌تواند امنیت تبادل اطلاعات را هم در بخش‌های دولتی و هم در زمینه‌های نظامی تأمین کند و وضعیت اینترنت این کشور را نیز بهبود ببخشد.

■ ۵۱ درصد انگلیسی‌ها در فکر خروج از اتحادیه اروپا

آخرین نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد اگر همه‌پرسی جدایی انگلیس از اتحادیه اروپا همین امروز برگزار شود، ۵۱ درصد مردم انگلیس به ترک این اتحادیه رأی «آری» می‌دهند. به نوشته اسکای نیوز، باوجود نگرانی‌هایی در موضوع مهاجران، نظرسنجی‌ها نشان می‌دهند اکثر مردم بریتانیا در حال حاضر خواستار ترک اتحادیه اروپا هستند. مؤسسه نظرسنجی «سرویشن» دیروز برای روزنامه دیلی میل نظرسنجی ای منتشر کرد که بر اساس آن اگر همه‌پرسی جدایی انگلیس از اتحادیه اروپا همین فردا برگزار شود، ۵۱ درصد از مردم این کشور به ترک اتحادیه اروپا رأی مثبت خواهند داد. بر اساس نظرسنجی پیشین در ماه جولای، ۵۴ درصد مردم خواستار باقی ماندن انگلیس در اتحادیه اروپا بودند.